

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. ик. н. Виржиния Иванова Желязкова от ИИИ-БАН/ВУЗФ
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
Професионално направление 3.8. Икономика; докторска програма „Финанси и застра-
ховане“ във Висшето училище по застраховане и финанси-София

Автор: Еркaн Алили

Тема: „Взаимовръзката между маркетинга и финансите при прилагането на съвременни технологични решения за управление на бизнеса“ (в оригинал на английски език: “Relationship Between Marketing and Finance in Current Technological Solutions Used in Business Management“)

Научен ръководител: доц. д-р Джеймс Йоловски

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 697 от 16.12.2024 г. съм определена за член на научното жури за защита на дисертационния труд на докторанта на самостоятелна подготовка във ВУЗФ, докторска програма „Финанси и застраховане“, Еркaн Алили на тема „Взаимовръзката между маркетинга и финансите при прилагането на съвременни технологични решения за управление на бизнеса“ (в оригинал на английски език: “Relationship Between Marketing and Finance in Current Technological Solutions Used in Business Management“).

Трудът е разработен в оригинал на английски език. Докторантът е приложил следния комплект от материали: дисертационен труд, автореферат, публикации, свързани с труда му, доказателства за изпълнение на минималните национални изисквания и автобиография.

Представените материали са пълни и отговарят на изискванията за процедурата. Включените публикации демонстрират научната активност на докторанта и отразяват основните резултати от изследването.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Еркан Алили е роден през 1977 г. От 2012 година работи в образователната система в Република Северна Македония – в Университета ФОН в Скопие и в Американския колеж. Този опит му позволява да натрупа знания в областта на изследваната от него тематика, което става видно от дисертационния му труд и публикациите му, свързани с него.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Тематиката на дисертационния труд е актуална, тъй като взаимодействието на маркетинга и финансите е от решаващо значение за постигане на устойчив растеж в съвременния бизнес контекст. Технологичните иновации променят начините, по които тези две ключови за всяка организация функции си взаимодействат, което прави изследването на тази тема особено необходимо. Целите и задачите на труда са ясно дефинирани и насочени към изследване на механизмите за интеграция между маркетинга и финансите, като същевременно разглеждат технологичните инструменти, които улесняват този процес.

4. Познаване на проблема

Докторантът демонстрира задълбочено познаване на проблема, подкрепено с богат литературен обзор. Анализът включва синтез на основни теоретични положения, съвременни изследвания и практически примери, които доказват, че авторът разбира сложността и дълбочината на проблематиката. Творческото използване на литературните източници показва аналитичен подход към изследваните въпроси.

5. Методика на изследването

Избраната методика на изследване е адекватна на поставените цели. В дисертационния труд са използвани различни изследователски методи, включително исторически анализ, контент анализ, статистически методи и казуси. Този хибриден, многоизмерен подход осигурява цялостно разглеждане на темата. Изборът на времева рамка от

12 години (2001–2023 г.) добавя дълбочина към анализа, улавяйки тенденции за разглеждания период. Докторантът използва исторически анализ за изследване на еволюцията на взаимодействието между маркетинга и финансите и сравнителен метод за идентифициране на добри практики. Информацията, събрана от него за „Алкалоид АД – Скопие“ служи като основа за емпиричната част на изследването и допринася за разбирането на реалните предизвикателства и успехи при интеграцията на маркетинга и финансите.

Изследвани са и са цитирани общо 127 източника, което говори за добрата осведоменост на докторанта относно научните трудове по темата, която е обект на неговите изследвания.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране труд се състои от общо 162 страници основен текст и списък на използваната литература, и 10 страници приложения. Еркан Алили разглежда важни въпроси от областта на бизнес мениджмънта, особено в изследването на динамичното взаимодействие между маркетинг и финанси. Подчертавайки ролята на настоящите технологични решения за свързването на тези традиционно различни функции, докторантът предоставя свежа и навременна перспектива за това как бизнесът може да постигне по-добра интеграция и да подобри производителността си.

В структурно отношение трудът се състои от увод, три глави и заключение. В смислово отношение текстът като цяло е добре организиран, като се характеризира с логично протичане от теоретични основи към емпиричен анализ и заключения. Всеки раздел надгражда предходния, като осигурява съгласуваност и яснота. Езикът е достъпен, което прави сложната материя разбираема за широка аудитория.

Главите обаче не са равномерно разпредели от гледна точка на обем. Първата е посветена на принципните положения от взаимодействието на маркетинга и финансите и е едва 22 страници. Втората – на значението на двойката „финанси и маркетинг“ за растежа на компаниите и е 98 страници. Във фокуса на третата глава са резултатите от финансовия анализ на избрана от докторанта фирма „Алкалоид“ АД – Скопие в рамките на 22 страници.

Дисертационният труд е като цяло методологически и теоретично издържан и изводите в него - практически приложими, което го прави полезен ресурс както за академичните среди, така и за практиката. Изследването уместно и ясно разглежда една важна и същевременно недостатъчно проучена област: интеграцията на финансите и

маркетинга в контекста на съвременните технологии. Този фокус върху сътрудничеството между две критични бизнес функции е иновативен и е в съответствие със съвременните тенденции при вземането на решения, базирани на данни, и междуфункционалното управление.

В изследването се предлагат полезни практически изводи и решения за бизнес лидери и мениджъри. Чрез идентифициране на практически методи за подобряване на сътрудничеството - като съвместни срещи, споделени показатели и финансово прогнозиране - изследването преодолява празнината между теория и практика. Включването на казус от Алкалоид АД-Скопие демонстрира реалната приложимост на констатациите.

Констатациите в дисертационния труд са до известна степен приложими в различни индустрии. Представена е пътна карта за организации, които се стремят да хармонизират своите маркетингови и финансови функции, особено при използването на технологии за постигане на стратегически цели.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Основният принос на дисертационния труд е в осветляването на взаимодействието между маркетинга и финансите в съвременния бизнес контекст на бързо еволюиращи технологични решения и демонстрацията на това взаимодействие на основата на реален пример от практиката в Република Северна Македония. Приносът е с подчертано приложен характер и резултатите, до които достига докторанта подлежат на надграждане при изследване на повече и компании от различни икономически сектори. В този смисъл формулирането на стратегия за интеграция между маркетинга и финансите, подчертаването на ролята на технологиите в този процес и емпиричната илюстрация на тези концепции чрез казуса с „Алкалоид АД – Скопие“ конкретизират съдържанието на приноса. Като цяло трудът предоставя нови подходи за синергия между двете функции, които могат да бъдат приложени в практиката.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите на докторанта демонстрират последователна научна работа и са реализирани в издания с научно рецензиране. Те са от областта на дисертационния труд и представят някои основни резултати от него.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Докторантът изпълнява минималните национални изисквания за присъждане на степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика от Закона за развитие на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

10. Лично участие на докторанта

Еркан Алили демонстрира самостоятелност в изследователския процес. Представените резултати и приноси са плод на неговите усилия. Дисертационният труд отразява задълбочено разбиране на разглежданата проблематика и личния му принос в научната област.

11. Автореферат

Авторефератът е структуриран правилно и отразява ключовите аспекти на дисертационния труд. Той съдържа ясна информация за целите, задачите, методите и приносите на изследването, като същевременно представя резултатите по ясен и синтезиран начин.

12. Критични забележки и препоръки

Въпреки качествата на дисертационния труд, имам някои основни препоръки:

- Разширяването на анализа с допълнителни казуси от различни индустрии, би направило резултатите по-универсални;
- Желателно е по-задълбочено разглеждане на конкретни технологични инструменти и тяхното въздействие върху механизмите на взаимодействие на маркетинга и финансите;
- Структурата на труда би могла да бъде по-равномерна, както бе коментирано в изложението по-горе;
- Заглавието на труда, представено на заглавната страница на автореферата, не отговаря точно на заглавието на дисертацията, което е използвано за зачисляването на докторанта;
- Текстът би спечелил от още една техническа редакция в оригинала на английски език и в превода му на български език.

13. Лични впечатления

Личните ми впечатления от докторанта са за амбициозен и упорит млад учен.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Резултатите от дисертационния труд могат да бъдат използвани за разработване на обучителни програми, практически насоки за бизнеса и бъдещи научни изследвания в областта на интеграцията между маркетинга и финансите.

Заключение

Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. В резултат на гореиложеното подкрепям присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Ерман Алили.

03.01.2025 г.

Рецензент: .....

(проф. д. ик. н. Виржиния Желязкова)